

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 367.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e104979/facsimile.pdf> (tilgået 19. juli 2024)

Anvendt udgave: *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

1848. Beretning No. 87. om Forhandlingerne paa Rigsdagen.

Tre og tredve Aabde.

(Sætt)

Bregendahl: Her vil jeg blot sige, at saavidt jeg erindrer, har dette Punkt ikke været specielt givet til Behandling i Udvalget, men jeg antager imidlertid, at Udvalget naturligt maatte forholde sig saaledes, at naar Kongen indtræder, maatte Udvalget sige, og det kan man sige, ligesom ogsaa i sine Ordre, naar det hedder, at han erholdt Udvalget med at behandle til Udbringning for et eller flere Aar indtil hans 25de Aar; det er her ikke sagt, at det specielt er Udvalget, som Udvalget, "Bredvid" skal referere sig til. Heraf følger vel, at det kan være i Udvalget, at en saadan Udvalgte indbræmmede, men naar Kongen optræder, saa maatte Udvalget ogsaa opføre sig. Jeg vil i Anledning af § 16 bemærke, at ogsaa Udvalget har været opmærksom paa den Fluctuation i Udbringningsmaaden, der kunde betyde ved Bestemmelsen i § 16, ikke blot paa Grund af tilfældige Omstændigheder, men ogsaa paa Grund af ganske naturlige Forhold, saaledes som ogsaa den ærede Rigsdagmand for Høbenhavn's 2de District (Kjælle) har bemærket, navnlig ved Forhold, der fandt Sted i 1832, nemlig det betydeligt ringere Antal Bødder, der vil betyde, at der i Aaret 1854 vil være flere Udbringningsbødder, og at der følger da vil være en mindre Udbringningsmaade; men denne Forhold er imidlertid ikke af nogen særlig Betydning, og man har troet, at de Omstændigheder, der kunne betyde en større eller mindre Fluctuation, nogenlunde vilde være hinanden, og navnlig at Fluctuationen ikke vilde blive særligt stor, da det altid vil være en langt større Gæst for Ringe med det 2de eller 2de Aar at ferretle Gæstfærdigheden end med det 2de; og naar først de første 3 Aar ere gaaede, har man troet, at Forholdene nok vilde udjævne sig, og at Virkningen af Fluctuationerne ikke vilde være saa stor. Det kan ikke nægtes, at i de første 3 Aar kan det nok være, at denne Ret til Udvalgte af Udbringningen kan faae nogen Indflydelse paa Udbringningsmaaden; men det er dog af de Omstændigheder, der ikke kunne tillægges nogen særlig Bødder, og som det vil være foruden med særlig Bødder at kunne faae betydelig.

Hjertens-Høring: I Anledning af sidste Membran af § 18 skal jeg tillade mig at rette det Spørgsmaal til den ærede Ordfører, om det forudsættes, at den, der har paataget sig 8 Aars fuld Tjeneste i Hæren, kan komme til at udtræde af den Stilling uden egen Skyld; for det Tilfælde synes det nemlig noget hæderligt, at de 4 Aar, f. Ex., hvortil han havde stillet, ikke skulde komme ham til noget Næddrag i hans øvrige Tjenestetid. Der blev navnlig i den Høring, hvortil jeg er Medlem, opstillet det Spørgsmaal, hvortil det kunde gaae til, at den, naar han havde paataget sig 8 Aars Tjeneste, kunde komme til at træde ud af sin Stilling, og hvortil forskellige Forslag der vendtes kunde anses indbragte.

Bregendahl: Man har næst sig her, at saadan Udtrædelse ikke vilde ske uden efter Bestemmelser og betingelser, og det vilde saaledes almindeligvis være en Dispensation, en Waabebest, som jeg saa maatte sige, fra de militære Autoriteter's Side, der blev tilkommet efter Bestemmelserne egen Begjæring.

Ordfører: Jeg maa dog gjøre endnu et Par Bemærkninger. Det er langtfra ikke en ubetydelig Forhold, som kan indtræde ved de af mig berørte Omstændigheder, hvilket ogsaa vil fremgaae heraf, at det i Aaret 1853 var 4000 flere Bødder end i 1852. Chancen for Frigjælf vilde altsaa i det tilsvarende Udbringningsaar blive meget

større i det ene Aar end i det andet, og ligeledes vil der ogsaa være en stor Forskel ved at erholde Udvalgte med Udbringningen til det Aar, hvortil Forholdet bliver sig gunstigt; thi det er jo kun af den hele Høstmaenge et ringt Antal, der kan vente at træffe et Forlob, og naar det i et Aar blot f. Ex. var 2000, i et andet Aar 6000, altsaa et tredobbelte saa stort Antal, saa vilde Forholdet være saare udbetvælsomt.

Med Hensyn til det Spørgsmaal, som er opstillet af en æret Rigsdagmand om Følgerne af Udvalgte fra Cessionen efter § 16, sidste Paragraph, skal jeg bemærke, at jeg rigtig nok har forudsat, at naar den Bestemmelser senere godkjendes, at han havde løstlig Forhold til at udtræde, skulde han heller ikke undergives de betingelser for Udvalgte bestemte Følger; men jeg ser vel, at naar dette ikke er ubetydelig bestemt, kan det medføre væsentlige Besværligheder, og det var derfor vistnok rigtigst, at der blev givet en Bestemmelse besværgende.

Jeg skal endnu bemærke, at hvad Resurrection angaaer, havde jeg tænkt at gjøre en Erindring i Anledning af den sidste Deel af § 16; det hedder nemlig "saafremt Kongen", medens det, da det er det samme Subjekt, som tidligere er omtalt, kunde have "saafremt han". Jeg havde ligeledes tænkt at fremsette en Bemærkning i Anledning af § 18, sidste Membran, men det er bleven uforudset ved hvad der af en æret Deputeret i saa højsæde vilde sig fremført. Det fremkommer mig ikke rimeligt, saaledes som den ærede Ordfører har ment, at den, der frivillig havde paataget sig 8 Aars fuld Tjeneste, siden selv skulde ønske sig entlediget paa Grund af Forandring i sin Stilling, naar han da senere skal gjøre fuld Krigstjeneste. Jeg finder dette ikke rimeligt, thi det vilde være at have Udvalgte, ikke seer noget videre Udbetvælsomt i, at han da skal gjøre fuld Krigstjeneste.

Lüttichau: Jeg tror, at man her bør lægge Vægt til, at det kan være ganske unge Mennesker, der er Spørgsmaal om, unge Mennesker under 18 Aar, som i Almindelighed indtræde som Fildere, Tambourer og detslige, og man kan dog ikke gjøre saadan Tjeneste gjældende paa samme Maade med Hensyn til dem, som den, der udføres af dem, der indtræde i Armeen med 22 Aars Alderen.

Bregendahl: Jeg tror vistnok, at den ærede Læser befinder sig i en Misforstaaelse, thi den første Deel af første Paragraph af § 18 angaaer kun dem, der indtræde, efterat de have opnaaet 18 Aars Alderen, hvortil det følgende af samme Paragraph angaaer dem, der indtræde før det 18 Aar, men disse kunne ingen Bødder erholde for den udførte Tjeneste. De, som ere 18 Aar gamle, kunne vistnok endnu kaldes unge Mennesker, og ofte vilde disse vel ogsaa komme til at gjøre Tjeneste i Hæren i saadanne Stillingen, som den ærede Læser sigtede til, som Tambourer eller Fildere, og man kan vel ogsaa med Hensyn til det Tilfælde, der omtaltes i Paragraphens anden Deel, tænke sig, at saadanne Indtøider, der have indgaaet en Capitulation om 8 Aars fuld Tjeneste, senere kunne faae Afstød med deres Vilde. Men man kan dog ikke antage, at de militære Autoriteter i Almindelighed vilde udførlige Rogere med hand egen Vilde, især ikke uden at have Forhold har været et saadant, at de maatte udelukke ham fra Tjenesten; men i saa Tilfælde synes det ikke at være nogen Grund til, at den tidligere Tjeneste skulde komme ham tilgode, sjer da han i Almindelighed vil have haft bedre Conditions, end den Børnepligtige vilde have erholdt, naar han var bleven udførelsen. Han vilde saaledes som oftest have gjort Uuderskaffet Tjeneste og derfor opbødderet en heiere Løn end de Børnepligtige, der udførelsen som Menige, og derfor synes det ikke